RÁDAY KÖNYVTÁR BUDAPEST

A'

TSASZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'

ENGEDELMÉVEL.

Nro 37.

Költ Bétsbenn, Sz. András Havának (Novembernek) 5-dik napjánn 1799-dik Eſztendőbenn.

Béts.

Károly Fő-Hertzegnek és Méláſz Vezérnek, következendő újj Tudósításait közlötte a' Hadi Cancellária, a' Bétsi német Újságnak Novemb. 2-dikánn költ Darabjábann:

„A' Főhertzeg' jelentése ſzerént, melly Oct. 25-dikénn indúlt Donaueschingenből, Gen. Görger vezérli most, a' Rajna' alsóbb vidékeinn, azon Cs. K. Seregoſztályt, melynek kórmányozását Gen. Hertzeg Schwarzenberg, egéſzségé-

Ráday Gyűjtemény

nek meg-bomlása miatt, kénteleníttetett félbe-szakasztani ('s Bétsbe jöni, gyógyíttatása végett) Az Elölvígyázói Gen. Görgernek, Heidelsheim, Unterokisheim, Münzesheim, Zinsenhausen, és Eppingen előtt állottak. — Octób. 21-dikénn, Philippsburg felé, Gráben vidékére tólakodott az ellenség, 's meg-támadta (a' Philippsburgi Komendánsnak) Rajnai Gróf Salm Generállieutenántnak fzélső Őrállóit: de Oct. 22-dikénn ismét viszsza vonta magát, úgy hogy szabad egygyesülés vagyon a' Várral. A' Rajna' felsőbb vidékeinn, tsendességbenn vólt az ellenség. — Az Orosz Császári Sereg, mellyel már a' Gen. Lieut. Korsakow serege is egygyesülve vagyon, Lindau és Hohenembs között tanyázik."

„Lovasság-Generálissá Méláfz, Oct. 20-dikánn indította Montenerából (a' Pedemontziumi földről) a' maga Tudósítását, melynek értelme ez: Octób. 19-dikénn újra meg-támadta az ellenség a' mi Elölvígyázóinkat, 's különössenn azokat, a' kik Bezinette-falvánál állottak. Eleinten úgy látszott, mintha közönséges nagy viadalba akart vólna kezdeni az ellenség, mellyhez azért hozzá vólt készülve a' mi Seregünk is; de minthogy annakutánna ki-tettzett, hogy tsak egy Osztállyok nyomúl elébb a' Frantziáknak, Gen. Victor' vezérlése alatt, olly szándékkal, hogy meg-bontsa, a' mi Elölvígyázóink' líneáját: ahoz képest L. G. Méláfz is, (nem az egésfz Armádiáját, hanem annak tsak egy részét indította a' Fr—ák ellen) három Tsapatokbann, F. M. L. Ott; Gen. Gróf Nobili, és a' Villanuovánál álló

Ráday Gyűjtemény

Gen. Gottesheim' kormányozássok alatt. Mind a' 3 Tsapatjaink egyszerre támadták meg délutánni 3 órakor a' Fr—ákat, kik eleinten ugyan erössenn ellent-állottak: de a' midőn látták, hogy a' mi Lovasságunk, óldalról 's hátúlról környékezi Őket; hirtelen viszsza-kezdtek vonúlni, és már négy órakor viszont a' mi kezünkbenn vólt Bezinette. A' helyéből ki mozdúlt ellenséget; olly háthatóssann üzték a' Miéink; hogy egészszenn a' hegyi-tanyájára szaladt, el-hagyván még az ahóz közel fekvő Poverano nevű falut is."

Gatsinából Oct. 17-dikénn: — „Tegnap előtt érkezett ide Királyi Fő-Hertzeg Nádorispányunk, húsz napi szerentsés útazása utánn. Gatsina az Orosz Császár' őszi Lakó-helye. A' Palota, roppant nagy épület. Most Ő Felségével, 1200 emberei (Tisztjei 's tselédjei) laknak benne. Ha az ember Pétersburgból ki jön, 22 Werstnyire (mintegy három mértföldnyire) ama híres *Zarkoje-Selo* nevű nyári Palotát éri, ehez pedig 20 Werstnyire Gatsinát. A' jövő hétenn leszsz itten a' Mecklenburgi Hertzeg' lakadalma, a' ki Helena Nagy-Hertzeg-Aszszonyt vette el feleségül. Igen nagyok a' készületek erre a' pompás lakadalomra. A' Nádorispányunk és Ő ex. Pawlowna Nagy-Hertzeg-Aszszony' lakadalma is nem sokára ezutánn, igen nagy fényességgel fog tartatni. Itt minden nap, a' Frantzia Komédia utánn, udvarlás (cerele) vagyon a' Fels. Csász.-nál. Jó Olasz Operák és Ballétok is tartanak itten."

Ráday Gyűjtemény

Augsburgból Oct. 30-dikánn: — „Ma indúl innét egy Orosz Kurír Bétsbe, a' ki által kívántam a' Hírmondót tudósítani, hogy Constantin Orosz Nagy-Hertzeg, Hertzeg Eszterházy Generálissal ide érkezett Svájtzer Országi szélei felől: mivel az Orosz Armádia is minden órán ezen a' vidékenn szándékozik téli-quártélyra szállani. H—g Eszterházy, csak két napokkal ez előtt érkezett Bétsből Constantin Nagy-Hertzeghez, a' kihez kilentz, részszerént nagy-, részszerént kis Kereszti jeit hozta a' Therézia Rendjének Ő Császári 's Királyi Felségétől.

Hadi Környülállások.

(Külföldi Tudósítások szerént.)

1.) Német-Birodalmiak.

Lindauból Octób. 25-dikénn: — „Kezdték hírlelni, hogy a' Fr — ák el-foglalták Chur Városát, de nem igazódott meg ez a' hír. Kéttség kivül meg is próbált vólna eddig Massénna, bé-rontani Graubündtenbe; de hátúlról, a' Károly Főhertzeg' Seregétől, 's bal óldalról, Feldmarsal Szuvarovtól fél."

Schafhausenből Octób. 24-dikénn: — „Itt még mind ez-ideig, Cs. K. Őrizet vagyon, 's a' Rajna' jobb partja is Városunkonn mind felül mind alól, meg van rakva Cr. K. Katonasággal. Hogy Károly Főh. egyszeribenn meg-tudhasson mindent a' mi történik: e' végre, innét Donaueschingenig, Telegráf vagyon fel-állítva. Donaueschingennél, olly sűrűen vagyon quártélyok-

ra fel-oſztva a' Károly Föh. Serege, hogy első rendelésre öſzſze-seregelhet és tsata-rendbe ſzedheti magát."

Ulm (*Ulma*) *Városából* Oct. 26-dikánn: — „Feldmarsall Szuvarov, igen ſzép ki-fejezésekkel írt a' mi Magiſztrátusunkhoz, jelentvén, hogy téli ſzállása a' Sváb Kerületnek felső vídékeinn fog lenni: minekokáért telyes bizodalombann vagyon ezen Város' segíttsége eránt. Föquártéllyáúl, Riedlingen vagyon ki-nézve, 's a' Serege' tanyája, a' Duna' jobb partjánn, az Iller vize' bal partjáig fog ki-terjedni."

„Breisgaubann, a' Föld-népének fel-fegyverkeztetésére nézve, úgy meg vagynak téve minden kéſzületek, hogy első jeladásra ki-állhat harmintz ezer fegyveres ember."

Mannheimból Octób. 23-dikánn: — „A' Fr—ák' fö-quártéllya Schwetzingenbenn vagyon. — Tegnaptól fogva itt van a' Vezérjek, Oſztályos-Generális Lecourbe. — Itt van a' Vécsey Magyar Lovas Reg—béli Oberster Gróf Eſzterházy, a' ki fr. fogságba esett."

Hejdelbergábann, Mannheimbann, 's az ottani egéſzſz vídékekenn, nem tsak ſzörnyű rablásokat; hanem minden egyéb el-gondolható rendeletlenségeket is követtek el, az oda újjabbann által-rontott Fr—ák.

Frankfurt Városa' sorsa — *egy officiális Irás ſzerént* — új ſzomorú bizonyság arra: melly nyomorúlt állapotra jutnak a' Birodalomnak kissebb Rendjei, ha a' nagyobbak, különös ſzán-

Ráday Gyűjtemény

dékból, ki vonnyák magokat a' törvényes egyegyességből. Ugyan is Oct. 6-dikánn, Fr. Lovas-Vadáſzok 's Huſzárok tódúlvánn bé Frankfurt Városába, Oberster Dübois Crance a' Polgármesterekhez ment, 's külömbbülömbféle elejségekenn kivül, a' mellyeket, Moguntziába tartozandóknak mondott lenni, kívánt kétſzáz ezer nagy tallért; és 1200 réf zöld és más ſzínű poſztót, minthogy ezen mind két tárgyak el múlhatatlanúl ſzükségesek vólnának a' Fr. Sereg' ſzámára: és ha nyombann nem telyesítödnek ezen kívánságok; úgy, Fr. Örizet (Garnizon) marad a' Városbann. A' Polgár-Mesterek öſzſze-hívatták mindjárt a' Tanátsot, melynek felelete a' vólt: hogy haladék nélkül ki-takarodjanak a' Fr—ák a' Városból: mert a' Cs. K. Katonaság se' ment oda bé; de meg-fenyegette a' Várost, hogy ellenségessenn fog bánni vele, ha bébotsátja a' Fr—ákat. Ezen jelentésre ki-mentek a' Fr—ák, minthogy egyébaránt se' lehettek egéſzſz bátorságbann a' Cs. K. Vitézektől: mindazáltal bé-zárták magok utánn a' Sachsenhäuser nevezetű Kaput, 's el vitték magokkal annak kúltsait. Octób. 7-dikénn reggel, ismét a' Városbann termett a' Fr. Oberster, Bennard Fő-Kommiſzſzáriussal, 's egynehány (Fr.) Huſzárokkal egygyütt, és olly nagy fenyegetödzéssel kívánta az említett summa-pénz fele réſzének minden halaſztás nélkül való ki-fizetését, hogy külömbenn mindjárt el-foglallyák a' Várost két Fél-Brigádák, mellyek, a' Kapuk előtt állanak,

Ráday Gyüjtemény

ágyúkkal. Egésszsz nap egygyütt ült a' Tanáts. Végre Osztályos-Generális Lorset maga jelent meg a' Város' Kapuja előtt, kihez, Deputátziót küldött a' Tanáts, melly Deputátzió, elö-mutatta azon Bizonyság-Levelet, mellyet, Fr. Generális Baraguey d' Hilliers még tsak egynehány hetek előtt adott a' Város neutrálitássa eránt; 's egyszersmind jelentette: hogy a' többször említett új kívánságok eránt, a' Fr. Direktóriumhoz ír. Végre estve felé meg szünt a' kívánságok' sürgetésétől a' Generális, de tsak ugyan fel tsípett ajándék fejébenn két ezer forintot.

2.) Helvétziaiak.

Keserves a' sorsok, a' Frantziák által újra el-foglaltt Kántonoknak: mert még inkább kirablották azokat most a' Fr—ák mint ennekelőtte: 's a' Bernai Direktorok, kik, Tzimborássaik a' Frantziáknak, újra hatalmaskodnak azokonn, oda küldött Biztossaik által, kiknek meg van parantsolva a' többek között: hogy más igazgatás alá szoríttsák ismét azokat; hogy az Orosszokkal egygyütt tartó, 's azokkal egygyütt el is futott Helvétziai Katonaság' Vezéreinek 's Tisztjeinek jószágaikat, minémüek Bachmann, Mayer, és Roverea, nem külömbenn az újjonnan ki-költözött polgári Személlyeknek jószágaikat is foglallyák el a' Nemzet' számára; 's ugyan ezt tselekedjék, annak az ideigvaló Zürchi Kórmányszéknek minden Tagjaira nézve is, melly, a' Cs. K. Sereg' ott létekor állítódott vólt fel, 's

Ráday Gyüjtemény

magokat a' Személlyeket áreſtáltassák meg, és Törvényſzék eleibe idéztessék.

Zürchi Kommiſzſzáriusnak, amaz esmeretes nevű Pfenninger-t nevezte ki maga Maſzſzéna, a' ki egy Hirdetményt is tétetett. ott közönségessé, mellybenn parantsolta, hogy huſzonnégy óra alatt, tartozzanak Zürch Városának és az arról neveztetett Kántonnak Lakosai, a' nállok találtatható minden ollyatén pénzt, portékát, vagy kéſzületet ki-adni, melly az Oroſzoké, vagy az Auſztriaiaké vólt: mert a' ki valami ollyast el-titkol, úgy büntettetik meg a' hadi Törvények ſzerént, mint a' ki a' Fr. Respublika' vagyonnyát lappantatja magánál; a' ki ellenbenn fel-adja az ellenséghez tartózó jóſzágokat: jutalmúl kap harmad réſzt azoknak az árrából.

Sok nevezetes Famíliák, kéſzebbek, nagy magok károsításával is ki-költözni a' Helv. földről, mint sem ott ſzüntelen való nyomorgatásoknak lenni ki-tétetve. (A' melly Helvét. Famíliák, a' Génuai földönn telepedtek vala meg a' boldog időkbenn: azok is el unták már a' Frantziák' sanyargatását, 's nem ſzívelhetik többé a' kereskedéssek egéſzſz meg-tsökkenését, azért is el-hagyogatják lak-helyeiket, és valamint Amazok, úgy Ők is a' Cs. K. Birtokokbann keresnek bátorságot, tsendességet, és boldogságot.

Graubündtennek Fő-Városából Churból Oct. 23-dikánn: — „Az ezen Tartománybann lévő Cs. K. Katonaság' ſzáma, nagyobbra nevekedett egynehány napoktól fogva."

Ráday Gyüjtemény

„Hogy a' Fr—ákat annál inkább viſzſza lehessen tartóztatni ezen Tartománytól: mind el ſzedődtek a' Rajnánn lévő hídak, az egy Feldsperginn kivül."

„Ragátznál, sántzokat akartak hányni a' Fr—ák: de a' Cs. K. Katonaság' ágyúi, hathatóssann protestáltak ellenek."

Schafhausenből Oct. 24-dikénn: — „A' túlsó partonn lévő Híd-sántzot, egéſzſzenn elrontatják a' Fr—ák, a' Lakosok által."

3. Frantzia-Orſzágiak.

Hamburg Városának azzal a' mentségével, hogy kéntelenségből adta ki az Anglusoknak az ott fogva tartatott Irrlandus Napper Tandyt, pártos Társaival egygyütt, meg nem elégedett a' Fr. Direktórium, azért is parantsolatot adott ki, a' Fr. Kikötőhelyekbenn lévő minden Hamburgi hajóknak le-tartóztatása eránt.

A' Fr. Respublika' 7-dik eſzt-jébenn, nem ment bé több a' közönséges kaſzſzába, négyſzázhetvenhat milliónál; és így, kétſzáznegyven millióval kevesebb, mint a' mennyinek kellett vólna menni. Ezen hijánosságot, pótoltatni kívánnya a' Direktórium, réſzſzerént kénſzerített költsön, réſzſzerént nemzeti jóſzágok' el-adása által.

Bonaparte' egéſzsége meg van ugyan gyengülve: mindazáltal írják felőle, hogy Égyiptombann, a' hol a' Kiséröi közzül mind állottak kí valamelly betegséget: Ő maga egyedül nem be-

Ráday Gyüjtemény

tegeskedett. A' tiſztülás' idejét (kontumátzot) Korſzika Szigetébenn töltötte: Fréjusbann tsak megfördött, ſzagos füvekkel kéſzült fördő-vízbenn. A' Tuloni Kikötőhelybe ſzándékozott vólt ő ſzállani; de az Anglusok által üzőbe vevődtek azok a' két hadi és egy ſzállító hajók, mellyekenn indúlt vala ő Égyiptomból, Contre-Admirális Gantheaume' kórmányozása alatt: azért kénteleníttetett a' Fréjusi alkalmatlan ki-ſzállást válaſztani. Pári'sbann a' maga házába ſzállott Bonaparte, mellyet, a' Felesége (Néhai Beaumarchais-ne) utánn bir, az úgy nevezett Győzedelem' útſzájánn, 's ott találta az Annyát, a' ki még nem több 47 eſztendősnél. Sokféllék a' vélekedések Pári'sbann, Bonaparténak Fr. Orſzágba lett érkezése eránt. Fel-ſzóval beſzéllik kivált azt a' nagy külömbséget, melly vagyon az el-menetele és viſzſzajövetele között. A' midőn t. i. el-ment: negyvenezer válogatott Katonákat vitt magával, 's most 3 hajóval tért viſzſza. Hagyott ugyan még ő ott fegyveres népet, Gen. Kléber' vezérlése alatt, de Kléber Gen—ról azt suttogja Pári'sbann egygyik ember, a' Másik' fülibe: hogy ha a' Török Nagy-Vezér' el-érkezéséig, Smith Sidneyt, meg nem veri Kléber: ſzerentse leſzſz ha tsak egy Hírmondó maradhat is meg az ő Seregéből.

A' Directóriális Újság (a' Redaktör) így ír Bonapartéról: „Némelly Újságok azt állítják: hogy a' Jourdan' ſzerentsétlenségei miatt, tért viſzſza Bonaparte Frantzia Orſzágba; mások

pedig, a' Scherer' veſzteségeit tették annak okául. Mi azt mondjuk, — ezek a' Redaktör' ſzavai — hogy mind a' kettőnek ſzerentsétlensége okozta, a' Bonaparte' viſzſza-jövetelét. — Ezen viſzſza-jövetelnek sokann örülnek Pári'sbann, nem azért: hogy valamellyik Sereg' kórmányozását fogná fel-venni Bonaparte; hanem éppenn ellenkező okból. A' Törvényhozó öregebbik Tanátsnak Baudin nevü Tagja, meg hólt örömébenn, mellyet vett a' Bonaparte' viſzſza-érkezéséből, 's annak reménylett következéseiből. A' dolog így történt: Az nap estve, a' melynek éjtſzakájánn meg-hólt Baudin, meglátogatta Sieyest, kihez midön bé-lépett vólna: mondja Ez néki, hogy igen ſzerentsés újságot közölhet véle, de elébb próbálná meg azt el találni Baudin. Ez, mondja Sieyesnek: „Talán Championet győzött. — Többet mondjon még annál, felele néki Sieyes. — Talán ujra diadalmaskodott Maſzſzéna. — Még annál is többet. — El-fogattatott talán Szuvarov. — Sokkal többet. — Talán az Anglusok ki-verettettek Hollandiából. — Még is többet. — No hát *monda végre Baudin*, talán a' Békesség' fundamentomos Tzikkelyei meg-vagynak állítva. — Még nintsenek, *felele Sieyes*, hanem egy olly történet adta elő magát, a' melly, Békességet ígér, 's egyáltaljában való eſzköz arra. Ez a' történet: a' Bonaparte' viſzſza-érkezése Fr. Orſzágba. — Baudin úgy meg-indúlt ennek hallására, hogy a' Kotsisnak, a' ki haza vitte ötet, öt lívert ajándékozott, olly hagyomással, hogy

Ráday Gyüjtemény

innék azonn, a' Bonaparte' egéſzségéért: maga pedig Baudin, még azonn éjtſzaka, fel-áldozta magát, ámbár nem kéſzakartva, Bonapartéért."

Meg-tettzik az említett beſzéllgetésből: hogy a' Békességet, sok nagy győzedelmeknél nagyobbra betsüli Sieyes.

Újjabb Tudósítések ſzerént, 7 napot töltött Bonaparte, Korſzika Szigetének Ajacciói Kikötőhelyébenn, 's ott hallotta ő meg, az Európai leg újjabb történeteket, mellyekről az előtt keveset tudott. Útja közbenn, őſzſze akadtak az ő két Fregátjai és egy ſzállító hajója, egy Anglus Hajós-sereg-ſzakaſzſzal. A' Hajós-Vezér viſzſza akart térni Korſzikába: de Bonaparte tartván attól, hogy Korſzikábann bé zárva fog tartatni az Anglusok által, neki bíztatta a' Hajós-Vezért, hogy tsak a' Frantzia partok felé tártson: meg-gondolván, hogy őtet 's az ő ſzerentséjét viſzi.

Pári'stól 163 óránnyi járó földre esik Dél és Napkelet között Aix (Aquae Sextiae). Ezen Város és St. Maximen között, meg-támadták egy rakás Úton-álló Tolvajok, két embereit Bonaparténak, kik az ő bagázsiáját akarták Pári'sba ſzállíttatni, 's mindent el vettek tőlök, nevezetessenn: a' tábori ezüst-kéſzűletit Bonaparténak; a' péterkéseit, mellyek, drága kövekkel ki vóltak rakva; az aranyozott piſztolyait; és 7,200 líverből álló kéſz-pénzit, melly, réſzſzerént Fr. Orſzági, réſzſzerént Génuai, réſzſzerént Spanyol, és réſzſzerént Török Orſzági aranybann vólt.

Mans (Cenomanum) Városát, melly, 43 óránnyira esik Pári'stól, Napnyúgot és Dél kö-

Ráday Gyűjtemény

zött meg-vették Oct. 15-dikénn hat ezer Suánok, Gróf Bourmont vezérlése alatt. A' Város' Őrizete, részszerént reguláris gyalogokból, mintegy négyszázból, részszerént Karabélyosokból állott. A' Vezérjek Simon Generális vólt: de ez mindjárt, a' viadal' kezdődésekor el esett. Egy része a' gyalogságnak, Rollon felé vonta viszsza magát. A' Karabélyosok egy Templombann kerestek menedék-helyet: de kéntelenek vóltak végre meg-adni magokat: kiket el-vittek a' győzedelmes Rojalisták magokkal, nem külömbenn, a' tömlötzökbéli foglyokat is, kiket a' Tolvajokonn kivűl mind ki-szabadítottak. — Más Tsapatja a' Suánoknak, Craon Városát foglalta el, a' Mans' meg-vétele előtt egynehány napokkal. — Laval Városánál húsz ezer Suánok állanak.

Bonaparte, igen egygyügyű módra vagyon öltözködve. Zöldes szinű kabátot visel, a' haja el van vágva; 's török szablyát hord az óldalánn. A' természeti sárga szinét, egészszenn barnává változtatta az Égyiptomi és Síriai levegő-ég.

Bonapartét, meg-vendégelték Octób. 21-dikénn a' Törvényhozó-gyűlés' Tagjai, melly vendégségbenn a' több egészségért való ivások között nevezetes vólt a' Bonaparte Öttsée Luczián é, a' ki-ivott a' leg-szebb Aszszony — a' Békesség' egésségéért (A la plus belle des femmes — A la paix). — — Bonaparte-ék is kívánnyák tehát, a' mint látszik, a' Békességet.

4.) Angliaiak és Hollandiaiak.

Londonbann az Udvari Újságnak Octób. 15-

dikénn írt Darabja hirdette; hogy Néhai Frigyes Belgiomnak azt a' nevezetes birtokát Déli Amérikábann Szurinámot, minden véröntás nélkül el-foglalták az Anglusok, e' folyó esztendö' Augustusának 20-dikánn.

Ugyan az nap (tudnillik Octóbernek 15-dikénn) írták Londonból, hogy Hollandiába parantsolat küldödött az Anglus Sereghez, hogy térjen viszsza Angliába. Ezen parantsolatot okozta York Hertzegnek Octóbernek 9-dikénn Státus-Secretárius Duncánhoz intézett Tudósítása, melybenn ezeket a' három nehéz környülállásokat említette: 1.) hogy az ellenség, 2-dik Octóbertöl fogva, mintegy hat ezer ember-segítséget kapott, és a' Harlem elött lévö minden tanyáit meg-erösítette. 2.) hogy mentöl elébb nyomúlt az Anglus és Orosz egygyesült Sereg; annál inkább háta megett hagyott egy feles számú Sereg-osztállyát az ellenségnek, melly szinte hozzá-járúlhatatlan helyre vonta viszsza magát Purmerendhez, mivelhogy azon tanyának környékét, egészszenn el-borította vízzel, 's az oda szolgáló szoross járásokat, igen meg-erösítette. 3.) mivel a' rosszsz idö, és az el-romlott útak miatt, semmit se' lehetett szállíttatni az egygyesültt Angl. és Orosz Sereg utánn.

A' több környülállásoknak szóval való elbeszéllése végett, a' maga Szekretáriussát küldötte el Londonba York Hertzeg, Brownrigg Oberstert, kinek Londonba lett érkezésével, mindjárt tanátsot tartott a' Minisztériom, melly-

Ráday Gyüjtemény

benn a' nevezett Oberster is jelen vólt, 's meghatározódott; hogy ezen Oberster ismét térjen visszza Hollandiába, a' már oda fellyebb említett végzéssel, hogy t. i. mentöl elébb igyekezzen York Hertzeg a' Seregével egygyütt, oda hagyni Hollandiát. Minden Kikötöhelyekbe is küldödtek parantsolatok, mellyek, a' Hollandiába rendeltt Katonaságnak hajókra rakodását félbe-szakasztották, és a' melly részz bé-szállott vala már a' hajókra, ismét ki kellett neki szállani a' partokra.

Vévén az útasító parantsolatot, Brownrigg Oberster által, York Hertzeg: mindjárt Brune Fr. Vezérhez küldötte Oct. 16-dikánn, békességes módra, Knox Generálist, olly jelentéssel: hogy kész Ő Hertzegsége, a' kórmányozása alatt lévő egészsz Sereget el-szállítani a' Hollandiai földről; ha meg-ígéri a' Fr. Vezér, hogy az Angl. és Orosz egygyesültt Sereget nem háborgattatja, a' hajókra való rakodása közbenn.

Brune eleinten, sokat kívánt, a' sürgetett ígérete' jutalmáúl: de mivel sok vérontásba került vólna részzéről is az új viadal, azombann York H—g fenyegetödzött, hogy arra az esetre, ha az ő kívánsága, mellyet jelentetett Brunenek, nem telyesítödik: úgy Ő H—gsége, a' Texeli bé-járást el-tömeti, 's Hollandiát vízzel elboríttatja: ez okokonn Brune is léjjebb szállította a' húrt, 's Octób. 18-dikánn tökélletességre ment az alku Alkmárbann: melly szerént, meg szünt az naptól fogva minden ellenségeskedés

Ráday Gyüjtemény

a' két Fél köztt; az Anglusok és Oroſzok minden bántódás nélkül el takarodhattak a' Hollandiai földről és tengerekről.

Magyar-Orſzág.

Budára, Octób. 27-dikénn érkeztek el Pétersburgból azok a' 62 ſzekerek, a' mellyek, Oroſz Csáſz. Kollégiomi Tanátsos Schaufus Úrnak vígyázása alatt ſzállíttották a' jövendőbéli Palatínusné' menyaſzſzonyi gazdag ajándékát, melyről már máſzſzor emlékeztünk.

* * *

A' Magyar Orſzági ritkább plánták' le-íráſából, mellyet Gróf Waldstein Ferentz, és Pesti Profeſzſzor Kitájbel Úrak kéſzítenek, ki jött már az Első Darab, 's találtatik is Pestenn, Kilián és Weingand Könyvárosoknál. A' ki most előre le-fizet a' 2-dik Darabért, tíz forintokat; az meg-kaphatja az 1-ső Darabot is tíz forintért; másképpenn, a' Könyvárosoknál minden Darabot külön külön tizenöt tizenöt forintokért lehet meg ſzerezni.

Ráday Gyűjtemény